

Gebruik en aanschaf van cannabis door 16- en 17-jarigen

M. van Ooyen-Houben, M. Sieperman

Onderzoeksnotities, nr. 2002/7

Samenvatting

Naar aanleiding van een toezegging van de Minister van Justitie tijdens het Nationaal Jeugddebate 2001 is door het WODC een beknopt literatuuronderzoek uitgevoerd naar het gebruik en de aanschaf van cannabis door 16- en 17-jarigen. Hieronder de belangrijkste bevindingen.

Cannabis is bij 16- en 17-jarige jongeren verreweg de meest gebruikte drug. Gebruik van harddrugs komt veel minder voor. Een minderheid van de jongeren heeft naast cannabis ooit andere drugs genomen. Het cannabisgebruik onder jongeren, ook onder 16- en 17-jarigen, is de laatste jaren gestabiliseerd. Hetzelfde geldt voor andere drugs.

De 16- en 17-jarigen kopen hun cannabis vooral in de coffeeshop of krijgen het via hun sociale netwerk. Sinds 1996 is de rol van de coffeeshop bij de aanschaf van cannabis in deze leeftijdsgroep duidelijk kleiner geworden. De rol van het sociale netwerk bij de aanschaf van cannabis is ondertussen toegenomen. Toch lijkt zich geen belangrijke verschuiving voorgedaan te hebben in de lokale cannabismarkten. Dit zou komen doordat het sociale netwerk de cannabis voor de 16- en 17-jarige gebruikers vaak bij de coffeeshop haalt en een deel van de jongeren daar nog steeds zelf koopt.

Op grond van de beschikbare informatie kan niet met zekerheid gezegd worden of 16- en 17-jarigen door de aanschaf van cannabis via het sociale netwerk meer in aanraking komen met harddrugs en criminele of gevaarlijke situaties. Ook is niet bekend hoe jongeren het ervaren om meer via het sociale netwerk en minder bij de coffeeshop te kopen. Tenslotte staat niet vast of er enig verband bestaat tussen een toegenomen hulpvraag bij de verslavingszorg en de verhoging van de minimumleeftijd. Om over deze kwesties duidelijkheid te krijgen zou nader onderzoek nodig zijn.

Al met al wekt de beschikbare informatie echter de indruk dat de verhoging van de leeftijdsgrens voor de toegang tot coffeeshops tot nu toe geen nadelige neveneffecten voor de 16- en 17-jarigen heeft gehad: noch de gebruikscijfers, noch de gegevens over het aankoopgedrag laten zorgwekkende trends zien.